

KRATEK ORIS MLADINSKEGA DELA V SLOVENIJI

Tomaž Deželan
Nina Vombergar

MOViT

Naslov: **Kratek oris mladinskega dela v Sloveniji**
Izdajatelj: **Movit, Ljubljana, november 2020**
Avtorja: **Tomaž Deželan, Nina Vombergar**
Recenzenta: **Marko Kovačič, Marko Radovan**
Lektura: **Marko Majce**
Lektura uvoda: **ALAM Aleš Lampe s.p.**
Oblikovanje: **Darjan Bunta**
Fotografije: **FreePik**
Tisk: **E-publikacija**
Naslov URL: **www.movit.si/movit/publikacije/prirocniki/**
Datotečni format: **PDF**
Cena: **brezplačna publikacija**
Prva elektronska izdaja

Katalogni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v
Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID=40038659

ISBN 978-961-6826-42-6 (pdf)

To delo je objavljeno pod licenco:
Creative Commons Priznanje avtorstva-Nekomercialno-Brez
predelav 4.0 Mednarodna (CC BY-NC-ND 4.0).

KRATEK ORIS **MLADINSKEGA** **DELA** V SLOVENIJI

Prof. dr. Tomaž Deželan
in Asist. mag. Nina Vombergar

Univerza v Ljubljani,
Fakulteta za družbene vede

KAZALO

	KAZALO	4
0.	UVOD	6
1.	EVOLUCIJA MLADINSKEGA DELA V SLOVENIJI	8
2.	UREDITEV NA PODROČJU MLADINSKEGA DELA V SLOVENIJI	12
3.	IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE MLADINSKIH DELAVCEV	26
4.	ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI MLADINSKEGA DELA	32
5.	RAZISKOVANJE NA PODROČJU MLADINSKEGA DELA	36
6.	OZAVEŠČANJE O POMENU MLADINSKEGA DELA	40
7.	TEKOČE RAZPRAVE IN RAZVOJ MLADINSKEGA DELA	44
8.	LITERATURA	46

0. UVOD

V jedru z dokazi podprtega oblikovanja javnih politik in ukrepov je poznavanje značilnosti, akterjev, pravnih in organizacijskih okvirjev, rezultatov preteklih in tekočih projektov, analiz in podatkov ter ostalih dejavnikov, ki vplivajo na delovanje oz. so del posameznih področij ali sistemov.

Kje najdemo te informacije in druge podatke, ki jih potrebujemo za izvajanje, vrednotenje in spreminjanje javnih politik? V kontekstu evropskega sodelovanja na področju mladine imamo to prednost, da je na voljo spletna platforma **Youth Wiki**. Ta ponuja izčrpno zbirko informacij o nacionalnih mladinskih politikah 29 evropskih držav, ki so kategorizirane v deset poglavij.

Eno od njih je tudi področje mladinskega dela. Pričujoča publikacija je rezultat popisa stanja, načrtovanih reform in pobud mladinskega dela v Sloveniji, zaradi celovitosti in mednarodne primerljivosti pa predstavlja pomemben prispevek k poznavanju mladinskega dela tako v Sloveniji kot tudi v širšem evropskem prostoru. Platforma Youth Wiki omogoča tudi neposredno primerjavo posameznih področij mladinskih politik med popisanimi državami, zato je poleg prebiranja te publikacije priporočljiva tudi uporaba **platforme**. Toplo vabljeni, da jo obiščete in uporabite pri svojem delu. Poleg omenjenega področja mladinskega dela na platformi najdete še poglavja: Upravljanje mladinske politike, Prostovoljske aktivnosti, Zaposlovanje in podjetništvo, Socialna vključenost, Participacija, Izobraževanje in usposabljanje, Zdravje in dobro počutje, Ustvarjalnost in kultura ter Mladi in svet.

Zavod Movit

1. EVOLUCIJA MLADINSKEGA DELA V SLOVENIJI

Začetki mladinskega dela v Sloveniji približno sovpadajo z začetkom slovenske neodvisnosti leta 1991. Pred tem je v bivši državi »obstajalo razmeroma močno mladinsko gibanje, ki je pozneje pripomoglo k razvoju mladinskega dela« (Nastran Ule v Skrinar, 2014, 5). V začetku sedemdesetih let prejšnjega stoletja sta povečana represija in ideološki pritisk na mlade, še posebej na mladinski tisk in medije, privedla do študentskih uporov in do oblikovanja civilnodružbenih gibanj ter razvoja močne mladinske scene. V tem času je bila neodvisna študentska organizacija ukinjena in združena z mladinsko organizacijo. V osemdesetih letih je prišlo do intenzivnega obdobja za formalizirana in neformalna mladinska gibanja, ki se je nadaljevalo v devetdeseta leta, ko se je začela razvijati mladinska scena, večinoma zasnovana okrog ključnih pristočasnih aktivnosti mladih. Mladi so se v vedno večji meri začeli vključevati v različna gibanja in organizacije, v procesu tranzicije v demokracijo pa so si mladi želeli predvsem manj tvegane poti v prihodnost, ki je privedla do razvoja različnih oblik dela z mladino oziroma do mladinskega dela.

Po osamosvojitvi so se začeli razvijati koncepti mladinskega dela in pojavila se je spodbuda za oblikovanje programa za mladino na nacionalni in evropski ravni. „Uradni pristop k mladinski politiki in podpori mladinskemu delu se je začel leta 1990 z ustanovitvijo Nacionalnega mladinskega sveta. To se je še naprej razvijalo z delom Urada RS za mladino na Ministrstvu za šolstvo in šport« (Nastran Ule v Skrinar, 2014, 5). Prav tako se je hitro razvilo mladinsko delo na lokalni ravni, kar je vključevalo razvoj novih lokalnih mladinskih organizacij, lokalnih mladinskih svetov in mladinskih centrov.

Zakon o mladinskih svetih, ki je bil sprejet leta 2000, je privedel do ustanovitve številnih lokalnih mladinskih svetov. Po vstopu v Evropsko unijo leta 2004 so politični okviri in evropski programi na področju mladine pomembno prispevali in dopolnili programe Urada za mladino, ki spodbujajo mladinske politike in mladinsko delo. Prelomnica pa se je vendarle zgodila leta 2005, ko je Urad Republike Slovenije za mladino (URSM) objavil Strategijo URSM na področju mladinske politike do leta 2010. Cilj strategije je bil izboljšati pogoje za opravljanje mladinskega dela in izboljšati prepoznavnost mladinskega dela (Pazlar, 2009, 21–22).

Rast financiranja in finančne podpore mladinskim centrom je okrepila zavezanost ključnih akterjev k razvoju mladinskega dela tako na nacionalni kot na lokalni ravni. Utrditev razvoja mladinskega dela in širitev mladinskega sektorja je bila omogočena s sprejetjem Zakona o javnem interesu v mladinskem sektorju (ZJIMS) v letu 2010, ki je ponudil tudi pravno podlago za pripravo Resolucije o Nacionalnem programu za mladino 2013–2022.

Z Zakonom o javnem interesu v mladinskem sektorju iz leta 2010 se je mladinsko delo tudi pravno opredelilo. Zakon določa, da je „mladinsko delo [...] organizirana in ciljno usmerjena oblika delovanja mladih in za mlade, v okviru katere mladi na podlagi lastnih prizadevanj prispevajo k lastnemu vključevanju v družbo, krepijo svoje kompetence ter prispevajo k razvoju skupnosti. Izvajanje različnih oblik mladinskega dela temelji na prostovoljnem sodelovanju mladih ne glede na njihove interesne, kulturne, nazorske ali politične usmeritve.«¹

Pred tem zakonom Slovenija namreč ni imela zakonodaje, ki bi urejala mladinsko delo, niti uradne opredelitve mladinskega dela, kar je povzročilo zmedo pri opredeljevanju tega polja, ki je šla do te mere, da mnoge mladinske organizacije še danes uporabljajo lastne definicije mladinskega dela.

Na splošno bi tako lahko dejali, da lahko za Slovenijo prepoznamo več faz v vsebinskem razvoju mladinskega dela, začenši s poudarkom na participaciji mladih, ki mu je sledil poudarek na preventivnem in terapevtskem mladinskem delu ter nato tudi poudarek na kompetencah, ki so opredeljene v prednostnih nalogah EU (Skrinar, 2014). V zadnjem času se opaža splošen upad mladinskega dela, ko gre za ponudbo prostočasnih dejavnosti ter porast mladinskega dela, ki daje večji poudarek na aktivno državljanstvo.²

---

1 Zakon o javnem interesu v mladinskem sektorju (ZJIMS). Dostopno prek: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO5834>

2 Za podrobnejše informacije zgodovinskega razvoja mladinskega dela v Sloveniji, glej: Pazlar, N., 2009. Profil mladinskega delavca v Sloveniji danes in v prihodnosti. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede. Dostopno prek: <http://dk.fdv.uni-lj.si/diplomska/pdfs/pazlar-nina.pdf> (glej str. 21–22); Skrinar, U., 2014. Working with young people: The value of youth work. Country report: Slovenia. Brussels: Directorate-General for Education and Culture. Dostopno prek: https://www.youthpolicy.org/library/wp-content/uploads/library/2014_EU_Youth_Work_Study_Country_Report_Slovenia.pdf

2. UREDITEV NA PODROČJU MLADINSKEGA DELA V SLOVENIJI

2.1 Politični in pravni okvir

Slovenija nima posebne nacionalne strategije za področje mladinskega dela. Pravno podlago mu zagotavlja Zakon o javnem interesu v mladinskem sektorju. Ta zakon določa, da se javni interes na področju mladinskega sektorja uresničuje z zagotavljanjem normativnih in drugih pogojev za razvoj področij mladinskega dela in vključevanja mladinskega vidika v strategije, politike ter ukrepe, ki vplivajo na mlade (5. člen).

Nova opredelitev mladinskega dela v Sloveniji, določena z Zakonom o javnem interesu v mladinskem sektorju, zagotavlja okvir za delovanje vseh mladinskih organizacij in organizacij, ki delajo z mladimi. Ključna področja mladinskega sektorja po ZJIMS (4. člen) so: avtonomija mladih (op.a., mišljena je podpora mladim na poti do neodvisnosti); neformalno učenje in usposabljanje ter večanje kompetenc mladih; dostop mladih do trga delovne sile in razvoj podjetnosti mladih; skrb za mlade z manj priložnostmi v družbi; prostovoljstvo, solidarnost in medgeneracijsko sodelovanje mladih; mobilnost mladih in mednarodno povezovanje; zdrav način življenja in preprečevanje različnih oblik odvisnosti mladih; dostop mladih do kulturnih dobrin in spodbujanje ustvarjalnosti ter inovativnosti mladih; ter sodelovanje mladih pri upravljanju javnih zadev v družbi.

V skladu z Zakonom o javnem interesu v mladinskem sektorju Nacionalni program za mladino kot temeljni programski dokument določa prednostne naloge in ukrepe, ki so v javnem interesu v mladinskem sektorju. Cilji in prednostne naloge Resolucije o Nacionalnem programu za mladino 2013–2022 so razvrščeni v šest področij. Ločenega področja o mladinskem delu ni, vendar je mladinsko delo omenjeno v področju 5 z naslovom Mladi in družba ter pomen mladinskega sektorja. Poudarek petega področja je spodbujanje ustanavljanja in razvoja organizacij v mladinskem sektorju, spodbujanje in krepitev vključenosti v mednarodno mladinsko delo in učno mobilnost v mladinskem delu ter krepitev segmenta raziskav in analiz na področju mladih (tudi raziskav na področju mladinskega dela).

Sicer se več ciljev Nacionalnega programa za mladino 2013–2022 nanaša na mladinsko delo. Ti so:

1. **Spodbujanje ustanavljanja in razvoja organizacij v mladinskem sektorju, razvoja ključnih področij mladinskega sektorja ter zagotavljanje delovanja neorganizirane mladine.** Tu gre za pričakovani razvojni učinek izboljšanja delovanja mladinskega sektorja in povečano sodelovanje mladih pri upravljanju družbenih zadev, med prioritetenimi podpodročji pa se pojavlja ustvarjanje kapacitet za kakovostno mladinsko delo in vzpostavitev nacionalnega sistema usposabljanja in izobraževanja za mladinske delavce in mladinske voditelje. V okviru tega cilja sta postavljena tudi kazalnik število oseb, ki pridobijo kvalifikacijo za mladinskega delavca po izobraževalnih programih ali delih programov visokošolskih institucij, po spolu ter kazalnik o vzpostavljenem nacionalnem sistemu usposabljanja za mladinske delavce in mladinske voditelje. Nacionalni program za mladino deli krepitev zmogljivosti za kakovostno mladinsko delo na štiri področja: zagotovitev formalizacije poklicnega profila mladinskega delavca; spodbujanje aktivnega državljanstva; razvoj lokalnih mladinskih politik; ter promoviranje mladinskega dela.
2. **Spodbujanje vključevanja v mednarodno mladinsko delo in učnih mobilnosti v mladinskem delu ter njihova krepitev,** ki ima pričakovani razvojni učinek okrepljeno mobilnost mladih znotraj mladinskega sektorja. Med relevantne kazalnike spadajo: število mladih, ki so bili vključeni v programe mobilnosti neformalnega izobraževanja; število nacionalnih shem za spodbujanje mednarodnega sodelovanja v mladinskem sektorju in spodbujanje učne mobilnosti v mladinskem delu s posameznimi državami ali posameznimi ciljnimi skupinami mladih; število programov spodbujanja lokalnih enot k vključevanju v mednarodno mladinsko delo in izvajanje učnih mobilnosti, ki jih izvajajo nacionalne mladinske organizacije; število mednarodnih aktivnosti usposabljanja na področju mladinskega dela, ki potekajo v Sloveniji; ter število mladinskih voditeljev in delavcev, ki so v posameznem letu sodelovali na takšnih usposabljanjih (bodisi v Sloveniji ali tujini).

3. **Okrepitev segmenta raziskav in analiz na področju mladine**, kjer je pričakovani razvojni učinek zagotovitev dolgoročnega in stabilnega raziskovanja mladine. Pri načrtih za vzpostavitev nacionalne organizacije za raziskovanje mladine se pojavlja tudi kazalnik števila analiz in raziskav, ki analizirajo in vsebinsko vrednotijo učinek mednarodnega mladinskega dela in učnih mobilnosti v mladinskem delu.
4. **Izboljšanje kompetenčne opremljenosti mladih**, kjer je pričakovani razvojni učinek zagotovitev lažjega vstopanja mladih na trg dela. V okviru tega področja se pojavlja prioritarno podpodročje, ki je usmerjeno v vzpostavitev celostnega priznavanja neformalnih oblik znanj in izkušenj ter povezovanje formalnega in neformalnega izobraževanja, med kazalniki pa se pojavljajo uvrstitev problema nepriznavanja neformalno pridobljenih znanj in spretnosti na dnevni red političnega odločanja; uvedba statusa mladinskega delavca ali mladinskega voditelja na srednjih šolah in fakultetah (po zgledu statusa športnika, kulturnika); ter upoštevanje aktivnega sodelovanja v organizacijah v mladinskem sektorju kot del opravljenih obveznih izbirnih vsebin v šolah.

2.2 Financiranje mladinskega dela

Urad RS za mladino že od svojih začetkov sofinancira mladinsko delo in programe mladinskega dela. Redno objavlja odprte razpise za financiranje programov mladinskega dela. Podatki o deležu javnega financiranja (BDP) v Sloveniji, ki je namenjen mladinskemu delu na nacionalni ali lokalni ravni, niso na voljo, prav tako ni na voljo sistematičnih podatkov o lokalnih proračunskih sredstvih za mladinsko delo. Zaradi finančne krize in zmanjšanja državnega proračuna se je v letu 2012 zmanjšalo sofinanciranje mladinskega dela s strani Urada za deset odstotkov (z 1,47 milijona evrov na 1,28 milijona evrov), v tem letu pa so bile znižane tudi davčne ugodnosti za področje mladinskega dela. Sredstva, ki so bila na voljo za programe mladinskega dela v obdobju 2012–2016, so znašala 1,28 milijona evrov na leto. Po letih krize in celo upada sredstev je država uspela zagotoviti povečanje proračuna Urada RS za mladino v letih

2018 in 2019 za pol milijona evrov, kar je povečalo tudi sofinanciranje programov mladinskega dela v letih 2018 in 2019 za 20 odstotkov.

Izvedbeni načrt Resolucije o Nacionalnem programu za mladino 2013–2022 za leti 2018 in 2019 je bil sestavljen iz ukrepov, katerih financiranje in izvajanje je bilo zajeto v državni proračun za leti 2018 in 2019. Za cilj spodbujanja ustanavljanja in razvoja organizacij v mladinskem sektorju, razvoja ključnih področij mladinskega sektorja ter zagotavljanja delovanja neorganizirane mladine je višina zagotovljenih finančnih sredstev za leto 2018 znašala 169.933 evrov, za 2019 pa 173.750 evrov. Za zaposlitev na področju mladinskega dela v mladinskem sektorju je bila višina zagotovljenih sredstev v letu 2018 1.254.300 evrov. Za cilj spodbujanja vključevanja v mednarodno mladinsko delo in učnih mobilnosti v mladinskem delu ter njihovo krepitev je bila višina zagotovljenih finančnih sredstev za leto 2018 467.530 evrov, za leto 2019 pa 440.000 evrov.

Ukrepa, ki pomagata spodbujati in podpirati mladinsko delo in učno mobilnost prek programa Erasmus+: Mladi v akciji, sta namenjena podpori ključnemu ukrepu 1 (Učna mobilnost med posamezniki) in ključnemu ukrepu 2 (Sodelovanje na področju inovacij in izmenjava dobrih praks). Poleg programa Erasmus+: Mladi v akciji podpira mladinsko delo še Evropska solidarnostna enota, predvsem ko gre za mlade z manj priložnostmi in mlade s posebnimi potrebami. Ukrepa znotraj programa Erasmus+: Mladi v akciji znašata, v okvirni višini zagotovljenih finančnih sredstev, 2.392.785 evrov (2018) ter 2.632.070 evrov (2019) za ključni ukrep 1 in 769.540 evrov (2018) ter 846.490 evrov (2019) za ključni ukrep 2. Podrobneje to pomeni, da je bila porazdelitev po aktivnostih naslednja:

- Mladinske izmenjave: **2018 – 932.945 EUR, 2019 – 1.026.250 EUR;**
- Projekti prostovoljstva: **2018 – 838.959 EUR, 2019 – 922.860 EUR;**
- Usposabljanja za udeležence in organizacije (v okviru projektov prostovoljstva): **2018 – 250.000 EUR, 2019 – 275.000 EUR;**
- Mobilnost mladinskih delavcev: **2018 – 370.881 EUR, 2019 – 407.960 EUR;**
- Strateška partnerstva: **2018 – 541.388 EUR, 2019 – 595.530 EUR;**
- Aktivnosti mednarodnega sodelovanja (TCA): **2018 – 228.152 EUR, 2019 – 250.960 EUR.**

Obstajajo tudi druge možnosti financiranja, na primer preko Evropskega socialnega sklada. V obdobju med letoma 2009 in 2016 so bili objavljeni štirje javni pozivi za evropska sredstva za mladinski sektor.

1. Evropski socialni sklad (1,5 milijona evrov v letu 2018): namen razpisa je bil podpirati zaposlovanje mladih mladinskih delavcev v mladinskem sektorju.
2. Evropski socialni sklad (pet milijonov evrov v obdobju 2016–2018): namen razpisa je bil podpreti inovativne načine mladinskega dela ter v njem načine zaposljivosti in zaposlovanja mladih.
3. Evropski socialni sklad (0,8 milijona evrov v letu 2014): namen razpisa je bil sofinanciranje projektov nevladnih organizacij v mladinskem sektorju za razvoj socialnih in državljskih kompetenc mladih.
4. Evropski socialni sklad (štiri milijone evrov v obdobju 2010–2012): sredstva so bila dodeljena za vzpostavitev osmih vsebinskih mrež, ki bi združevale mladinske organizacije in zunanje partnerje.
5. Evropski sklad za regionalni razvoj (trinajst milijonov EUR v obdobju med letoma 2009–2011): do konca leta 2011 je bilo s podporo ESRR ustanovljenih deset novih mladinskih centrov.

2.3 Akterji mladinskega dela

Zakon o javnem interesu v mladinskem sektorju (ZJIMS) v svojem 6. členu določa, da so za upravljanje mladinskega sektorja odgovorne država in samoupravne lokalne skupnosti ter na območjih avtohtone italijanske in madžarske narodne skupnosti samoupravne nacionalne skupnosti. Poglavitni dokument, ki določa dnevni red mladinske politike in ukrepe na področju mladinskega dela, pa je Nacionalni program za mladino, ki ga na podlagi predloga Vlada RS sprejme Državni zbor RS.

Za mladinsko delo je pristojni državni organ Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ter znotraj njega samostojni organ Urad Republike Slovenije za mladino (URSM). Na nacionalni ravni je tako ključni nacio-

nalni akter mladinskega dela URSM, ki tudi z zagotavljanjem finančne podpore mladinskim programom in spodbujanjem raziskav o mladini relativno samostojno oblikuje politiko na področju mladinskega dela in že od svojih začetkov sofinancira programe na tem področju. Ob URSM je na nacionalni ravni na področju mladinskega dela relevanten akter še Svet Vlade Republike Slovenije za mladino, ki je bil ustanovljen leta 2009 kot vladno posvetovalno telo. V skladu z 8. členom ZJIMS svet »nudi pomoč pri odločanju o zadevah s področja mladih in mladinskega sektorja«, njegovo delo pa koordinira Urad RS za mladino. S sodelovanjem različnih ministrstev ter drugih akterjev v Svetu se na ta način odvija tudi medsektorsko in medresorsko sodelovanje. To je ključno za reševanje izzivov, ki so čezsektorske narave. Izkušnje kažejo, da ima tovrstno sodelovanje še precej priložnosti za izboljšanje (glej npr. Deželan, 2017; 2020).

Med druge relevantne akterje bi lahko umestili več organizacij, ne smemo pa spregledati treh. Prvi je Zavod za razvoj mobilnosti mladih (Zavod MOVIT), ki izvaja naloge nacionalne agencije v programih Erasmus+: Mladi v akciji in Evropske solidarnostne enote in upravlja proračunska sredstva EU. Zavod MOVIT zagotavlja podporo različnim oblikam učne mobilnosti pri mladinskem delu ter promovira in krepi solidarnost na lokalni, nacionalni in evropski ravni, hkrati pa izvaja tudi aktivnosti za splošni razvoj mladinskega dela in neformalnega učenja. Pomemben del dejavnosti MOVIT-a je tudi publicistična dejavnost, s pomočjo katere so nastala nekatera pomembna dela za razvoj mladinskega dela. Drugi je Mladinski svet Slovenije, ki je krovno združenje mladinskih organizacij, ki delujejo na nacionalnem nivoju. Poslanstvo Mladinskega sveta Slovenije je zastopanje interesov članic, tj. mladinskih organizacij, njegove poglavitne aktivnosti pa vključujejo sooblikovanje mladinskih politik, vodenje dialoga na nevladnem področju, ko gre za mladino, spodbujanje razvoja mladinskega dela in neformalnega izobraževanja ter drugih dejavnosti na področju mladine. Tretja je Mladinska mreža MaMa, ki združuje in zastopa organizacije, ki vodijo mladinske centre ali so aktivne na področju mladinskega dela. Mreža MaMa zagotavlja tudi neformalno izobraževanje mladih in mladinskih delavcev in ima 50 članov s statusom mladinskega centra.

Poleg omenjenih ne gre spregledati pomembne vloge organizacij v javnem interesu v mladinskem sektorju, to sta Zavod Nefiks, ki spodbuja

neformalno učenje in priznavanje veščin, pridobljenih z neformalnimi učnimi dejavnostmi, ter Center RS za poklicno izobraževanje, ki je kot osrednja ustanova na področju poklicnega in strokovnega izobraževanja odigrala pomembno vlogo v okviru sprejemanja Nacionalne poklicne kvalifikacije Mladinski delavec/Mladinska delavka.

Za izvajanje javnega interesa v mladinskem sektorju na lokalni ravni so odgovorne občine, mladinski sveti lokalnih skupnosti pa imajo formalno pomembno vlogo izvajanja ali sodelovanja pri izvajanju mladinskega dela in drugih dejavnosti na področjih mladinskega sektorja v skladu z zakonom, ki ureja javni interes v mladinskem sektorju (ZMS, 5. člen). Mladinski sveti predstavljajo krovna združenja mladinskih organizacij na lokalni ravni, ki zastopajo interese mladih in mladinskih organizacij v razmerju do občinskih oblasti ter organizirajo tudi usposabljanja in druge prireditve za mlade in mladinske organizacije. Poznamo tudi urade za mladino v mestnih upravah, na primer Urad za mladino v občini Ljubljana in Urad za kulturo in mladino v občini Maribor, ki običajno usklajujejo prostočasne dejavnosti na področju mladinskega dela ter promovirajo dejavnosti in priložnosti, ki jih ponujajo javni zavodi v mladinskem sektorju. Kljub temu pa večina lokalnih skupnosti nima posebnega urada za mladino ali osebe, ki bi bila uradno zadolžena za mladinske zadeve. Ob tem velja poudariti, da so glavni poganjalci mladinskega dela na lokalni ravni mladinski centri, ki predstavljajo funkcionalna središča za mlade v katerih se izvaja mladinsko delo na lokalni ravni (ZJIMS, 28. člen), stopnja podpore mladinskemu delu pa se med občinami razlikuje. Ker večina lokalnih skupnosti nima svojega urada za mladino, je sodelovanje med lokalnimi oblastmi in mladinskimi centri zelo pomembno.

2.4 Mladinski delavci

V Sloveniji lahko status mladinskega delavca pridobi katerakoli oseba. Mladinski delavci so lahko za svoje delo plačani in to počnejo v okviru različnih oblik zaposlitve, lahko pa aktivnosti mladinskega dela opravljajo tudi prostovoljno. Različni profili zaposlenih tako mladinsko

delo opravljajo v polnem obsegu ali s skrajšanim delovnim časom, prostovoljci pa glede na svojo razpoložljivost. Podatki kažejo, da se mladinski delavci po pravilu izobražujejo za druge poklice, eno od štetij v letu 2006 pa je celo pokazalo, da je imelo 263 anketiranih mladinskih delavcev kar 76 različnih poklicev.

Od leta 2008 Katalog funkcij, delovnih mest in nazivov opredeljuje pet delovnih mest, ki jih v javnem sektorju, ko gre praviloma za javne mladinske centre, zasedajo mladinski delavci. Ti segajo od delovnega mesta Mladinski delavec II, s tarifnim razredom IV, pa do Specialista za mladinsko delo, s tarifnim razredom VII/2 (za več glej MJU, 2020). O številu mladinskih delavcev v Sloveniji sicer ni natančnih podatkov.

Zaenkrat Slovenija ne pozna minimalnih kvalifikacijskih standardov za mladinske delavce. Kljub temu pa je bil v letu 2017 sprejet poklicni standard Mladinski delavec/-ka, ki sodi v širši okvir Sistema nacionalnih poklicnih kvalifikacij. Mladinski delavec kot poklic je bil prepoznan kot del sistema nacionalnih poklicnih kvalifikacij in z njim kot del sistema poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Katalog standardov in strokovnih znanj za mladinskega delavca določa, da mora ta biti zmožen: načrtovati, izvajati in vrednotiti mladinske programe v sodelovanju z mladimi; vzpostavljati in vzdrževati sodelovalne in zaupne odnose z mlado osebo; delovati z mladimi v skupinah in timih; omogočati mladim pridobivanje kompetenc; izvajati dejavnosti za razširjanje rezultatov dela mladih; zagotavljati kakovost lastnega dela in skrbeti za lasten osebnostni in strokovni razvoj; ter upoštevati načela trajnostnega razvoja in varovanja zdravja pri delu z mladimi (za več glej CPI, 2020).

Poklicni profil mladinskega delavca vključuje različne kadre znotraj organizacij v mladinskem sektorju. Mladinski delavci vodijo mladinske organizacije ali skupine mladih, izvajajo projektno delo, prostovoljstvo, neformalno izobraževanje in drugo strokovno podporo mladim. Mladinski delavci prav tako pomagajo mladim, da razvijejo svoje spretnosti in talente, zlasti na področju izvenšolskih dejavnosti. Mladinski delavec skupaj z mladimi prav tako izvaja in oblikuje programe za mlade in je strokovnjak za organizacijo, izvajanje in vrednotenje dejavnosti mladih v njihovem prostem času ter za vključevanje mladih v procese odločanja (ibid.).

2.5 Izvajalci mladinskega dela

Glavni izvajalci mladinskega dela v Sloveniji so mladinske organizacije in nevladne organizacije, ki delajo z mladimi. Mladinske organizacije in organizacije za mlade so opredeljene v Zakonu o javnem interesu v mladinskem sektorju (3. člen): 'Mladinska organizacija' je avtonomno demokratično prostovoljno samostojno združenje mladih, ki s svojim delovanjem omogoča mladim pridobivanje načrtnih učnih izkušenj, oblikovanje in izražanje njihovih stališč ter izvajanje dejavnosti v skladu z njihovo interesno, kulturno, nazorsko ali politično usmeritvijo ter je organizirana kot samostojna pravna oseba, in sicer kot društvo ali zveza društev ali kot sestavni del druge pravne osebe, in sicer društva, zveze društev, sindikata ali politične stranke, s tem, da ji je v temeljnem aktu te pravne osebe zagotovljena avtonomija delovanja v mladinskem sektorju. 'Organizacija za mlade' je opredeljena kot pravna oseba, ki izvaja programe za mlade, vendar ni mladinska organizacija, in je organizirana kot zavod, ustanova ali zadruga.

Zakon o mladinskih svetih določa, da Mladinski svet Slovenije in mladinski sveti lokalnih skupnosti izvajajo ali sodelujejo pri izvajanju mladinskega dela in drugih dejavnosti na področjih mladinskega sektorja (5. člen). Mladinski centri so glavni poganjalci mladinskega dela na lokalni ravni, saj predstavljajo organizirano funkcionalno središče za mlade, ki ga zagotavlja lokalna skupnost ali druga pravna oseba javnega ali zasebnega prava oziroma fizična oseba, v katerem se izvajajo programi v mladinskem sektorju in mladinsko delo na lokalni ravni. Mladinski centri morajo zagotavljati ustrezne prostorske pogoje in opremo za izvajanje mladinskega dela in ustrezno usposobljenost kadrov za podporo mladinskemu delu ter sodelujejo pri izvajanju mobilnosti mladih, prostovoljnem mladinskem delu, aktivnem državljanstvu, raziskovalnem delu mladih in pri povezovanju na mednarodni ravni (glej 28. člen Zakona o javnem interesu v mladinskem sektorju).

Pri financiranju programov mladinskega dela se pogosto pojavlja pogoj, da ima organizacija status organizacije v javnem interesu v mladinskem sektorju. Za pridobitev statusa morajo organizacije izpolnjevati naslednje pogoje, ki jih opredeljuje 11. člen Zakona o javnem interesu v mladinskem sektorju: da redno izvajajo mladinske programe

oziroma programe za mlade na področjih iz 4. člena istega zakona; da izkazujejo pomembnejše dosežke pri razvoju in povezovanju mladinskega dela; ter da razpolagajo z ustreznimi materialnimi in človeškimi zmogljivostmi za delovanje.

Mladinske organizacije in organizacije, ki delajo z mladimi, pokrivajo vsa področja mladinskega dela. Večje organizacije se osredotočajo na izobraževanje, manjše pa na prostočasne in kulturne dejavnosti. Na lokalni ravni mladinski centri izvajajo vrsto neformalnih izobraževalnih dejavnosti, vključno z informacijskimi in svetovalnimi storitvami (glej poročilo o mladinskem delu v Sloveniji). V letu 2019 se je mladinsko delo izvajalo večinoma na področjih participacije in aktivnega državljanstva, temu pa sledijo področja neformalnega izobraževanja, socialne vključenosti in zaposlovanja. V zadnjih letih je mladinsko delo obravnavano tudi kot sredstvo za podporo mladim pri zaposlovanju. Junija 2016 je na primer Urad RS za mladino objavil javni razpis za spodbujanje aktivne participacije pri povečanju zaposlovanja mladih skozi mladinsko delo.

2.6 Ciljne skupine mladinskega dela

Zakon o javnem interesu v mladinskem sektorju (3. člen) opredeljuje ciljno skupino mladih kot mladostnike in mlade odrasle osebe obeh spolov, ki so stari od 15 let pa do dopolnjenega 29. leta. Od sprejetja zakona je to osnovna določilnica za ciljne skupine mladinskega dela v Sloveniji, pri čemer velja poudariti, da nobena druga skupina posameznikov ni opredeljena kot ciljna skupina v mladinskem delu. Resolucija nacionalnega programa za mladino 2013–2022 daje poudarek tudi mladim z manj priložnostmi, in sicer v povezavi s štipendijami, mladinskim delom in socialno vključenostjo. Prav tako nacionalni program v delu o socialni vključenosti, pri določitvi svojih prednostnih nalog, še posebej poudarja položaj mladih z manj priložnostmi, ki se soočajo s socialno izključenostjo, kjer so izrecno omenjeni posamezniki s posebnimi potrebami in romska mladina. Različne organizacije posvečajo poudarek različnim ciljnim skupinam, saj je njihova vizija, poslanstvo ter tudi organiziranost pogosto neposredno povezana z naslavljanjem izzivov ene od podskupin mladih (članov, ranljivih skupin, skupin s specifičnimi potrebami ipd.).

2.7 Sodelovanje med akterji mladinskega dela in posvetovanje z mladimi

V Sloveniji, poleg okvira delovanja Sveta Vlade RS za mladino, ni ustaljena načina sodelovanja med vsemi deležniki v mladinskem delu. Za spodbujanje povezovanja deležnikov v mladinskem sektorju, predvsem nacionalnih mladinskih organizacij, je Mladinski svet Slovenije deloma financiran s strani Urada za mladino, ki z Mladinskim svetom Slovenije organizira Nacionalni posvet mladinskega sektorja. Posvet je zasnovan na način, da enkrat letno združi glavne akterje v mladinskem sektorju, na njem pa se obravnavajo teme, ki so prepoznane kot ključne v mladinskem sektorju. Posvet je namenjen mladinskim delavcem in mladinskim voditeljem, predstavnikom mladinskih organizacij in organizacij za mlade ter vsem drugim, ki tako ali drugače soustvarjajo in sooblikujejo področja mladinske politike in mladinskih programov. Tako na primer v okviru posveta organizacije lahko predstavijo projekte, orodja, standarde in aktivnosti na temo kakovosti v mladinskem delu ter primere dobre prakse, ki bi jih lahko delile z drugimi organizacijami v mladinskem sektorju. Nekateri mladinski centri sodelujejo s srednjimi šolami v okviru obveznih izbirnih vsebin, običajno v obliki predavanj na teme državljanske vzgoje, sovražnega govora, promoviranja mladinskega centra in mladinskega dela itd. Prav tako so se v preteklosti izvedli tudi t. i. medsektorski posveti, ki so bili usmerjeni v sodelovanje med različnimi resorji in sektorji na določenem področju (npr. Ključ do vključenosti).

Prav tako v Sloveniji ni stalnega sistema za posvetovanje z mladimi glede politik mladinskega dela. Mladinski svet Slovenije in mladinski sveti lokalnih skupnosti v skladu z Zakonom o mladinskih svetih poskrbijo za sodelovanje mladih pri sprejemanju zakonskih in drugih predpisov, ki vplivajo na življenje in delo mladih (5. člen). Pred pripravo aktov in drugih predpisov, ki neposredno vplivajo na življenje in delo mladih, so vlada, ministrstva in drugi državni organi ter organi lokalne skupnosti o tem dolžni obvestiti Mladinski svet Slovenije ali mladinske svete lokalnih skupnosti (6. člen).

S sprejetjem Zakona o javnem interesu v mladinskem sektorju, ki je bil pripravljen na podlagi široke javne razprave z vključevanjem ključnih akterjev v mladinskem sektorju, se je izoblikovala nekoliko bolj

vključujoča praksa, ko gre za pripravo ključnih dokumentov. V skladu z Zakonom o javnem interesu v mladinskem sektorju je tudi predlog Nacionalnega programa za mladino zrcalil načine posvetovanja, ki so bili vidni že v primeru oblikovanja zakona. Podobno je bilo v primeru oblikovanja predloga za Nacionalno poklicno kvalifikacijo (NPK), ko je bila na pobudo Mladinskega sveta Slovenije in Socialne akademije ustanovljena strokovna skupina za posvetovanje o ustreznih standardih za poklicno kvalifikacijo s ciljem zagotavljanja strokovne podpore v procesu razvoja NPK. Skupino so sestavljale številne mladinske organizacije, vključno s predstavniki Socialne akademije, Mladinske mreže MaMa, Sindikata Mladi plus, Mladinske zveze Brez izgovora Slovenija in Mladinskega sveta Slovenije.

Na tak način imajo mladinske organizacije pomembno vlogo pri oblikovanju javnih politik, ki se nanašajo na mlade. Nacionalni projekt strukturiranega dialoga Dialog mladih 2.0: Vključujemo! (2013/2014) je dodatno vzpostavil prostor, možnosti in podporo mladim iz vse Slovenije, da aktivno sodelujejo v razpravah v tretjem ciklu strukturiranega dialoga. Razprave so se nanašale na socialno vključevanje skozi mladinsko delo.

3. IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE MLADINSKIH DELAVCEV

3.1 Javno veljavna izobraževanja za poklic mladinskega delavca

Izobraževalnega programa za pridobitev javno veljavne izobrazbe za mladinskega delavca v Sloveniji ni. Prav tako ni akreditiranih usposabljanj oziroma tečajev, ki bi nudila sistematičen uvod v mladinsko delo. Fakulteta za socialno delo (Univerza v Ljubljani) ponuja tečaj o metodah mladinskega dela, ki je del študija socialnega dela. Fakulteta v prvostopenjskem programu ponuja tudi predmet Metode dela z mladimi. Študijski program prve stopnje Sociologija in interdisciplinarno družboslovje na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru ponuja posebni modul Mladinsko delo in študije mladine. V okviru tega modula študentje obiskujejo tri predmete: Uvod v mladinsko delo in raziskovanje mladine; Skupinska dinamika in komuniciranje; Praktikum in vrednotenje praktikuma. Prav tako obstajajo še nekateri drugi predmeti na ravni visokošolskega študija, ki obravnavajo vsebino, ki neposredno ali posredno sodi v delokrog mladinskih delavcev (npr. predmet Mladi in politika na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani).

V Sloveniji lahko posameznik pridobi Nacionalno poklicno kvalifikacijo (NPK) Mladinski delavec/Mladinska delavka. Na pobudo Urada RS za mladino se je sprožil in kasneje tudi uspešno zaključil proces oblikovanja Poklicnega standarda in Kataloga standardov strokovnih znanj in spretnosti za poklicno kvalifikacijo mladinski delavec/mladinska delavka. Poklicni standard je Strokovni svet RS za poklicno in strokovno izobraževanje sprejel decembra 2016, s čimer je mladinski delavec postal poklic. Cilj te kvalifikacije je, da bi postala formalno priznana kvalifikacija, pridobljena na dva načina: z zaključkom programa poklicnega ali strokovnega izobraževanja ali s preverjanjem in potrjevanjem Nacionalne poklicne kvalifikacije. Poklic mladinskega delavca je za sedaj mogoče pridobiti s pomočjo sistema Nacionalnih poklicnih kvalifikacij, ki ima svoje značilnosti. Na podlagi kandidatovega portfelja (npr. potrdil, certifikatov, priporočilnih pism ...) posebna komisija, po vnaprej določenem postopku presoja prisotnost kompetenc iz poklicnega standarda.

Nacionalna poklicna kvalifikacija omogoča posameznikom, da potrdijo svoje spretnosti in znanja, ki so pridobljena z opravljanjem poklica, prostovoljnimi deli, priložnostnimi dejavnostmi ali udeležbo na usposabljanjih in drugih oblikah izobraževanja. Kvalifikacijo podeli Center RS

za poklicno izobraževanje in usposabljanje, certifikat pa je priznan tako na nacionalni kot na evropski ravni.

Za prepoznavanje in potrjevanje spretnosti in znanj, ki so pridobljene z mladinskim delom, obstajajo tudi nekatere druge prakse v mladinskem sektorju (npr. Nefiks, Moje izkušnje, TaPas, MEPI, Mladinska značka v okviru TiPovej itd.), ki so bolj ali manj tesno povezane z uveljavljenimi evropskimi platformami (Europass, Youthpass).

3.2 Usposabljanja za mladinske delavce

Čeprav v Sloveniji ni mogoče pridobiti javno veljavne izobrazbe za mladinskega delavca ali mladinskega voditelja, je mladinskim delavcem na voljo precej usposabljanj s tega področja. Poglavitni organizatorji usposabljanj so Mladinska mreža MaMa; Mladinski svet Slovenije; Zavod za razvoj mobilnosti mladih (Zavod MOVIT), zavod Center za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij (CNVOS) ter druge, predvsem nacionalne mladinske organizacije.

Teme usposabljanj za mladinske delavce so raznolike in se osredotočajo poleg samih osnov mladinskega dela tudi na vodenje projektov, komunikacijske veščine, odnose z javnostmi, medkulturno učenje, medgeneracijsko sodelovanje, zbiranje sredstev in upravljanje organizacij. Sistematičnega pregleda ali nadzora nad temi usposabljanji ni, prav tako Urad RS za mladino ne izvaja posebnih usposabljanj za krepitev mladinskega dela. V tem pogledu je njegova poglavitna vloga (so)financiranje usposabljanj na tem področju, ki jih izvajajo organizacije v mladinskem sektorju.

Nekateri primeri usposabljanj, ki smo jih zaznali v našem pregledu, so:

- 'Osnove mladinskega dela' Mladinske mreže MaMa s štirimi tematskimi sklopi: Mladinsko delo (neformalno učenje, spremljanje učnih rezultatov, organizacijska struktura mladinskega sektorja in vloga mladinske mreže MaMa); Mladina (potrebe današnje mladine in kratka zgodovina mladinskega dela); Mladinski delavec (lastnosti mladinskega delavca); Mladinska politika (kaj sta mladinska politika in strukturirani dialog).

- 'Usposabljanje za menedžerje v mladinskih organizacijah' Mladinskega sveta Slovenije, ki je namenjeno tistim, ki imajo vodstvene vloge v mladinskih organizacijah ali se na tako vlogo pripravljajo. Namen usposabljanja je usposobiti izkušene mladinske voditelje, da odgovorno prevzamejo vodstvene vloge v mladinskih organizacijah.
- 'Usposabljanje za trenerje v mladinskem delu' Mladinskega sveta Slovenije, ki je namenjeno usposabljanju trenerjev v mladinskem delu za pripravo, izvajanje in evalvacijo usposabljanj v mladinskem delu; za delo z mladimi odraslimi; za oblikovanje sistema celostne rasti za mladinske voditelje v njihovi organizaciji; ter za usposobljenost »bazena trenerjev« Mladinskega sveta Slovenije.
- 'Izobraževanja za prijavitelje in upravičence' Zavoda za razvoj mobilnosti mladih MOVIT, ki pripravlja različna mednarodna usposabljanja, seminarje in posvete na temo mladinskega dela. Usposabljanja so namenjena spodbujanju izmenjave dobrih praks in mednarodnega sodelovanja ter razvoju zmogljivosti organizacij na področju mladinskega dela in razvoju nadaljnjih projektov v okviru programa Erasmus+: Mladi v akciji.
- 'Usposabljanje za trenerje in mentorje' Socialne akademije, ki se osredotoča na znanje prostovoljnega ali strokovnega vodenja pri usposabljanju, coachingu, mentorstvu in upravljanju skupinskih procesov.
- 'Supporting Evidence-based Education of Youth Workers (SEEW)', ki ga na novo ponujata Univerza na Reki in Univerza v Ljubljani in je namenjen celoviti usposobljenosti mladinskih delavcev. Je plod strateškega partnerstva, ki ima za cilj tudi akreditiranje programa za izpopolnjevanje in skupnega magistrskega študijskega programa.
- 'Odbor za izobraževanje' Zveze študentskih klubov Slovenije (ŠKIS) podpira in pomaga študentskim klubom pri uspešnem in kakovostnem delovanju, spodbuja prenos znanja starejših članov na nove ter podpira in oblikuje neformalno izobraževanje med študenti. Trenerji se skozi celo leto izobražujejo doma in v tujini.
- 'Za zdravje mladih 2.0' (2017-2019) Združenja slovenskih katoliških skavtov in skavtinja skupaj z Mladinsko zvezo Brez izgovora Slovenija je ponujalo usposabljanja za mladinske voditelje in delavnice, namenjene ozaveščanju in izobraževanju glede dejavnikov tveganja za razvoj odvisnosti in preprečevanje odvisnosti.

- 'Za zdravje mladih 1.0' (2015/2016) Združenja slovenskih katoliških skavtov in skavtinja skupaj z Mladinsko zvezo Brez izgovora Slovenija in Mladinskim svetom Slovenije je ponujalo tečaje usposabljanja mladinskih voditeljev in mladinskih delavcev na temo zdravja mladih.
- 'Usposabljanje za mladinske karijerne svetovalce' Zavoda Nefiks je tudi primer usposabljanja, namenjenega mladim in mladinskim delavcem, ki želijo mladim nuditi podporo pri kariernem razvoju.
- 'Spletno usposabljanje za mladinske svete lokalnih skupnosti' Mladinskega sveta Slovenije in Inštituta za mladinsko politiko je bilo uvedeno za spodbujanje delovanja mladinskih svetov na lokalni ravni. Ciljne skupine tega portala so mladinski sveti lokalnih skupnosti in druge organizacije, ki potrebujejo utrjevanje ali nadgradnjo znanj za opravljanje svoje dejavnosti.

3.3 Mobilnost mladinskih delavcev

Mobilnost mladinskih delavcev predstavlja pomembno dimenzijo krepitve mladinskega dela na ravni posameznika, organizacije in sektorja. Mobilnost se po večini izvaja preko programa Erasmus+ in Evropske solidarnostne enote ter aktivnosti mednarodnega sodelovanja (TCA).

Izvedbeni načrt Resolucije o Nacionalnem programu za mladino 2013–2022 za leti 2018 in 2019 ima na tem področju poseben cilj: Spodbujanje vključevanja v mednarodno mladinsko delo in učne mobilnosti v mladinsko delo ter njuno krepitev. Za doseg tega cilja sta predvidena dva ukrepa: Erasmus+ ključni ukrep 1 (Projekti mobilnosti za mlade in mladinske delavce) in Erasmus+ ključni ukrep 2 (Sodelovanje za inovacije in izmenjava dobrih praks). Oba ukrepa izvaja MOVIT, Nacionalna agencija za program Erasmus+: Mladi v akciji. Ključni ukrep 1 je namenjen podpori učne mobilnosti med posamezniki, katere cilj je zagotoviti posameznikom možnost izboljšanja njihovih veščin, povečati njihovo zaposljivost in pridobitev občutka kulturne zavesti. Ključni ukrep 2 pa se nanaša na sodelovanja za inovacije in izmenjavo dobrih praks. S tem ukrepom se želi organizacijam omogočiti medsebojna sodelovanja z namenom izboljšanja ponudbe za učeče se in za izmenjavo inovativnih praks.

3.4 Priznavanje in potrjevanje kompetenc, znanj in spretnosti, ki so pridobljenih z mladinskim delom

Nacionalni mehanizem, ki bi identificiral posebne veščine in kompetence, ki jih je mogoče pridobiti z mladinskim delom, ne obstaja. Mnoge organizacije imajo notranji okvir kompetenc za različne vloge v organizacijah. Posebne kompetence je mogoče pridobiti na individualni ravni v posamezni organizaciji. Ker pa nobena od teh ni priznana na nacionalni ravni, ne moremo govoriti o nacionalnem mehanizmu priznavanja.

Čeprav vsaka vključenost v mladinsko delo mladim ne omogoča nujno razvoja ključnih kompetenc, ki jih delodajalci iščejo in cenijo, so organizacije v mladinskem sektorju lahko kraj, kjer mladi razvijajo kompetence do te mere, da so prilagodljivi, in lahko nato svoja znanja in veščine prenašajo na vsa področja mladinskih aktivnosti. O kompetencah, ki jih posamezniki lahko pridobijo skozi usposabljanja, ni sistematičnih študij. Vendarle pa obstajajo primeri dobre prakse beleženja znanja in veščin, pridobljenih z mladinskim delom, kot npr.:

- Sistem za beleženje neformalno pridobljenega znanja (Zavod Nefiks);
- Učne značke – uporaba odprtih digitalnih značk za vrednotenje in prepoznavanje učenja skozi neformalne učne dejavnosti;
- Moje izkušnje – orodje za potrjevanje in priznavanje delovnih izkušenj, pridobljenih s študentskim delom.

Ta orodja se razvijajo v različnih kontekstih (mednarodna učna mobilnost, večanje zaposljivosti itd.) in skozi različne kanale (mladinsko delo, prostovoljstvo, študentsko delo, zaposlitev za polni delovni čas). Večina jih je tudi nastala ob aktivni pomoči Urada RS za mladino.

Izvenštudijske dejavnosti, organizirane s strani univerz, drugih visokošolskih zavodov ali drugih organizacij in priznane s strani visokošolskih ustanov, se priznajo kot ustrezne za pridobitev različnih kompetenc in se lahko zabeležijo v dodatku k diplomu, kar omogoča pregled vseh institucionalno podprtih dejavnosti na pregleden način (glej Resolucijo o Nacionalnem programu visokega šolstva 2011–2020).

4. ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI MLADINSKEGA DELA

V Sloveniji ni splošno sprejetih meril, kazalnikov ali standardov kakovostnega mladinskega dela. Kljub temu so v javne pozive vključeni posebni sistemi, katerih namen je skrb za zagotavljanje kakovosti mladinskega dela. Urad za mladino je na primer leta 2017 objavil Javni poziv za sofinanciranje programov dela za mlade v letih 2018 in 2019, v katerem je bil status organizacije v javnem interesu v mladinskem sektorju predpogoj, da je lahko mladinska organizacija kandidirala za sofinanciranje projekta ali programa. Za pridobitev statusa morajo organizacije izpolnjevati pogoje iz 11. člena Zakona o javnem interesu v mladinskem sektorju, ki jih posledično lahko obravnavamo kot prvi sklop meril kakovosti. Za pridobitev sofinanciranja so morale biti organizacije skladne s cilji in vsebino javnih razpisov ter izpolnjevati merila za kakovost in obseg prijavnega programa. Ta merila so bila:

1. Merila za ocenjevanje nacionalnih programov mladinskih organizacij (merila za kakovost in obseg prijavljenega programa), pri čemer se je osredotočalo na skladnost posameznih dejavnosti glede na cilje in rezultate, opisane v posamezni dejavnosti; vsebinsko kakovost programa, organizacijski načrt in časovnico; dejavnost lokalnih enot; število aktivnih udeležencev načrtovanega programa; vključenost mladih z manj priložnostmi; metodologijo dela – izvajanje različnih oblik, metod in procesov, skozi katere se razvijajo kompetence mladih in se spodbuja aktivno samostojno delo mladih in njihovo sodelovanje z okoljem; ter izvedbo projektov ali programov, ki so bili v letu 2017 sofinancirani iz programa Erasmus+: Mladi v akciji.
2. Merila za dodelitev sredstev za izvajanje dejavnosti mladinskih centrov (merila za kakovost in obseg programa), ki so se osredotočala na skladnost posameznih dejavnosti s cilji in rezultati, opisanimi pod posamezno dejavnostjo; vsebinsko kakovost programa, organizacijski načrt in časovnico; število aktivnih udeležencev načrtovanega programa; vključenost mladih z manj priložnostmi; ter metodologijo dela – izvajanje različnih oblik, metod in procesov, skozi katere se razvijajo kompetence mladih in se spodbuja aktivno samostojno delo mladih in njihovo sodelovanje z okoljem.
3. Poleg tega pa še merila za druge nevladne organizacije, ki izvajajo programe mladinskega dela (merila za kakovost in obseg progra-

ma), ki so se osredotočala na skladnost posameznih dejavnosti s cilji in rezultati, opisanimi pod posamezno dejavnostjo; vsebinsko kakovost programa, organizacijski načrt in časovnico; obseg izvajanja programa na nacionalni ravni; število aktivnih udeležencev načrtovanega programa; vključenost mladih z manj priložnostmi; metodologijo dela – izvajanje različnih oblik, metod in procesov, skozi katere se razvijajo kompetence mladih in se spodbuja aktivno samostojno delo mladih in njihovo sodelovanje z okoljem; ter izvedbo projektov ali programov, ki so bili v letu 2017 sofinancirani iz programa Erasmus+: Mladi v akciji.

V javnem pozivu je veliko elementov, ki se nanašajo na kakovost mladinskega dela: kako organizacije ocenjujejo svoj program, kako v ocenjevanje vključujejo mlade, kako v program vključujejo znanje mladih, kako načrtujejo svoj program in v to vključujejo mlade itd. Omenjeni sistem kakovosti ima tudi dejanske posledice. Po uspešni prijavi organizacije na javni razpis za sofinanciranje programov mladinskega dela lahko organizacija začne izvajati prijavljeni program. Urad RS za mladino nadzoruje izvajanje s poročili, ki jih morajo organizacije predložiti dvakrat letno. Če poročilo ne izpolnjuje meril kakovosti, lahko Urad zadrži sredstva ali pa preostalih sredstev organizaciji ne dodeli. Predstavniki Urada za mladino izvajajo tudi napovedane kontrolne obiske in se udeležujejo dogodkov, na katere so povabljeni. Marca vsako leto mora organizacija tudi poročati, ali še vedno izvaja program za mlade, ki jim je omogočil pridobitev statusa organizacije v javnem interesu v mladinskem sektorju. V primeru odvzema statusa to pomeni tudi izgubo sofinanciranja programa mladinskega dela.

Tako program Erasmus+: Mladi v akciji kakor tudi drugi programi imajo v postopku prijave in med izvajanjem projektov načine za merjenje kakovosti projektov. Vendar pa imajo akterji, ki delujejo na področju mladinskega dela (na primer mladinske organizacije), tudi lastne sisteme zagotavljanja kakovosti. Če lokalna enota na primer želi postati članica Združenja slovenskih katoliških skavtinj in skavtov, mora izpolniti nekatere zahteve, npr. logotip v imenu, število članov enot. Organizacije imajo tudi ustaljene procese, ki jim sledijo (npr. kako se prijavljajo za projekte, kako organizirajo prireditve), in čeprav so to v osnovi standardi kakovosti, jih organizacije tako ne razumejo. Različni sistemi kakovosti so nastali tudi iz partnerstev. Primer takega je projekt 'ABC kakovosti

stnega mladinskega dela, znotraj katerega so na podlagi pridobljenih podatkov partnerji v projektu vzpostavili sistem kakovosti za izboljšanje dela v mladinskih organizacijah.

Prav tako se kakovost mladinskega dela naslavlja tudi na sistemski ravni. Novembra 2019 je Urad RS za mladino organiziral letni Nacionalni posvet mladinskega sektorja s poudarkom na kakovosti v mladinskem sektorju. Posvet je bil pripravljen skupaj z Mladinskim svetom Slovenije s ciljem, da pripravi standarde kakovostnega mladinskega dela. Urad RS za mladino je oblikoval tudi posebno delovno skupino za pripravo standardov kakovosti mladinskega dela.

Pilotni primeri spodbujanja kakovosti mladinskega dela

Mestni občini Ljubljana in Novo mesto ter Občina Brežice so leta 2018 pričele z izvajanjem pilotnega projekta 'Logbook'. 'Logbook' je del projekta 'Europe Goes Local', katerega cilj je razvijati in krepiti kakovostno mladinsko delo na lokalni ravni, zlasti z okrepljenim sodelovanjem med različnimi deležniki, ki so aktivni na občinski ravni. Pri 'Logbooku' gre za spletni sistem za spremljanje učinkov mladinskega dela oziroma za orodje, ki mladinskim delavcem pomaga strukturirano dokumentirati svoje delo. Sistem zbira informacije z namenom omogočanja analize in razvoja mladinskega dela ter spodbujanja refleksije o tem, kako izboljšati kakovost mladinskega dela. V letu 2020 je orodje začelo uporabljati še pet drugih občin. Sistem 'Logbook' je zasnovan na način, da predvideva sodelovanje mladih, in temelji na različnih orodjih za ocenjevanje dela, ki ga mladinski delavci opravljajo v mladinskih centrih. Z različnimi vprašalniki za vrednotenje se oblikujejo kazalniki za vsak mladinski center in občino, kar omogoča tudi oceno napredka in razvoja vsakega mladinskega centra. Mladinskim delavcem omogoča redno spremljanje statističnih podatkov o dejavnostih in obiskovalcih mladinskega centra. Na podlagi teh informacij se lahko mladinsko delo nadalje razvija, njegova kakovost pa povečuje. Pilotni projekt se je nadaljeval tudi v letih 2019 in 2020, kordinacijo in podporo pa izvaja Mreža Mama.

5. RAZISKOVANJE NA PODROČJU MLADINSKEGA DELA

Za razliko od nekaterih drugih evropskih držav Slovenija nima celovitega sistema za spremljanje stanja mladih. Resolucija o Nacionalnem programu za mladino 2013–2022 vključuje napotke za raziskovanje mladinskega področja, kjer v okviru cilja Okrepitev segmenta raziskav in analiz na področju mladine pričakuje zagotovitev dolgoročnega in stabilnega raziskovanja mladine. Udejanjanje te naloge razume predvsem kot vzpostavitev nacionalne organizacije za raziskovanje mladine, ki bo v okviru vzpostavitve enote za raziskovanje mladine (v okviru obstoječih raziskovalnih organizacij) izvajala analize in raziskave, ki analizirajo in vsebinsko vrednotijo učinek mednarodnega mladinskega dela in učnih mobilnosti v mladinskem delu. Kljub temu pa v Izvedbenem načrtu Nacionalnega programa za mladino za leti 2016–2017 in 2018–2019 ni predvidenih posebnih sredstev za podporo raziskovanju mladinskega dela. V Izvedbenem načrtu Resolucije o nacionalnem programu za mladino 2013–2022 za leto 2015 je bila predvidena ustanovitev mladinske raziskovalne enote v okviru obstoječih raziskovalnih organizacij, pri čemer je bila ocenjena višina finančnih sredstev 40.000 evrov.

Po drugi strani je Zavod za razvoj mobilnosti mladih (MOVIT) član Raziskovalnega programa za analizo in spremljanje programa Erasmus+: Mladi v akciji (RAY), ki zbira podatke za boljše razumevanje procesov in rezultatov v mladinskem delu in neformalnem izobraževanju. Ta program ima več raziskovalnih projektov: RAY MON (Splošna analiza in spremljanje programa Erasmus+: Mladi v akciji) s ciljem raziskati širok obseg vidikov programa Erasmus+: Mladi v akciji z namenom, da bi prispevali k razvoju prakse, k izboljšanju izvajanja programa Erasmus+: Mladi v akciji in k razvoju naslednje generacije programa. RAY LTE (Dolgoročni učinki programa Erasmus+: Mladi v akciji na participacijo in aktivno državljanstvo), kjer je eden od ciljev raziskati razvoj kompetenc, pridobljenih s pomočjo neformalnega in priložnostnega učenja v programih Erasmus+: Mladi v akciji, še posebej v okviru mobilnosti mladinskih delavcev. Ter RAY CAP (Razvoj kompetenc in krepitev zmogljivosti v programih Erasmus+: Mladi v akciji), ki se osredotoča na vpliv programa na kompetence mladinskih delavcev in mladinskih voditeljev.

Pod okriljem Urada Republike Slovenije za mladino je bila leta 2010 izvedena in leta 2011 objavljena empirična raziskava Mladina 2010 o položaju mladih v Sloveniji. Zajemala je področja demografskih sprememb in medgeneracijskega sodelovanja ter mobilnost mladih. Delno je vključevala kazalnike, ki sodijo pod okrilje mladinskega dela: 1.) neformalno delo oziroma dejavnosti in 2.) članstvo v prostovoljnih društvih in organizacijah. Prav tako v letu 2010 je Urad RS za mladino še okreplil raziskovalno dejavnost in pridobil dodatne podatke. Prek sodelovanja z Mladinsko mrežo MaMa je objavil analizo z naslovom 'Mladinsko delo v mladinski politiki na lokalni ravni', katere cilj je bil izčrpen pregled in analiza stanja organiziranosti mladinskega sektorja na lokalni ravni, instrumentov za podporo mladinskemu delu in standardov lokalne mladinske politike v luči priprav na oblikovanje nacionalnega programa za mladino. Analiza izpostavlja tudi enega izmed ključnih problemov na področju mladinskih struktur in mladinskega dela, in sicer pomanjkanje zastopanosti neorganizirane mladine na nacionalni ravni. Nacionalne mladinske organizacije združujejo mlade prek specifične usmeritve (skavti, turizem, podeželska mladina), konfesionalne/ideološke usmeritve (katoliška mladina) ali politične usmeritve (mladinska organizacija politične stranke). V letu 2013 je izšla tudi monografija 'Okviri in izzivi mladinskega dela v Sloveniji', ki je zbrala široko paleto razprav o mladinskem delu in večplasten razmislek o aktualnih družbenih vprašanjih in družbenih trendih, ki opredeljujejo sodobno mladinsko delo in mu hkrati postavljajo izzive.

6. OZAVEŠČANJE O POMENU MLADINSKEGA DELA

V Nacionalnem programu za mladino 2013–2022 dva cilja obravnava ta obveščanje o mladinskem delu: prvi se osredotoča na spodbujanje participacije in zastopanosti mladih žensk in moških, še posebej na okrepitev informiranja in svetovanja v mladinskem sektorju; drugi pa na spodbujanje ustanavljanja in razvoja organizacij v mladinskem sektorju, razvoja ključnih področij mladinskega sektorja ter zagotavljanje delovanja neorganizirane mladine, pri čemer je eno od prioriternih področij ustvarjanje kapacitet za kakovostno mladinsko delo in vzpostavitev nacionalnega sistema usposabljanja in izobraževanja za mladinske delavce in mladinske voditelje. Pri tem je jasno izpostavljena tudi potreba, da se zagotovi razvoj komunikacijske strategije za spodbujanje organizacij na področju mladinskega dela in njihove dejavnosti ter ugled mladinskega dela in mladinskih dejavnosti, tako med mladimi kot med drugimi prebivalci, s poudarkom na delodajalcih.

Najbolj odmevne kampanje v povezavi z mladinskim delom v zadnjem obdobju so bile:

- 'Rastimo skupaj' v letu 2019: Mladinski svet Slovenije je kot glavni organizator na pobudo Urada za mladino projekt izpeljal v sodelovanju z občinami in mladinskimi organizacijami z namenom razvoja mladinskih lokalnih politik.
- Projekt 'Europe Goes Local', katerega cilj je razviti in okrepiti kakovostno mladinsko delo na lokalni ravni, zlasti s pomočjo okrepljenega sodelovanja med različnimi deležniki, ki so aktivni na občinski ravni.
- Evropska solidarnostna enota: Zavod za razvoj mobilnosti mladih (MOVIT) je organiziral regionalne dogodke, na katerih je posredno promoviral tudi mladinsko delo.
- 'Ključna konferenca mladih' v letu 2012: za osem mladinskih mrež je predstavljala konec treh let dela na različnih področjih, povezanih z mladino in mladinskim delom.
- Pravilnik o izvajanju Zakona o javnem interesu v mladinskem sektorju, ki je zagotovil državne nagrade v mladinskem sektorju. Nacionalne nagrade se podeljujejo za izjemne dosežke v mladinskem sektorju. Podeljujejo se za pomembne prispevke v mladinskem sektorju, dobre prakse ter promocijo in popu-

larizacijo mladinskega dela na lokalni, regionalni, nacionalni, evropski ali mednarodni ravni.

Med najpomembnejše ponudnike informacij s področja mladinskega dela lahko umestimo spletni portal mlad.si, ki je namenjen vsem mladim in mladinskim delavcem. Na portalu se najdejo vse potrebne informacije o mladih, vključno z vsemi priložnostmi, ki se mladim ponujajo zunaj izobraževalnega procesa in prvih delovnih izkušenj. Portal vsebinsko povezuje tri glavne vstopne točke in sekcije, ki smiselno tvorijo življenjski cikel mladih, njihove potrebe in željo po aktivnem preživljanju prostega časa in soočanju z izzivi v starosti med 15 in 29 leti.

Prav tako je pomemben portal talentiran.si, ki je spletni portal Zavoda Nefiks in je vodilni sistem beleženja neformalno pridobljenega znanja v Sloveniji. Ta mladim omogoča sistematično zbiranje vseh neformalno pridobljenih in certificiranih kompetenc na enem mestu. Portal ponuja tudi novice in prihajajoče dogodke, ki so namenjeni mladim in mladinskim delavcem.

Prav tako se kot pomemben ponudnik pojavlja Zavod MISSS, Mladinsko informativno svetovalno središče Slovenije, ki je nevladna organizacija in deluje kot nacionalna mladinska informativno-svetovalna služba ter tako sodeluje s šestnajstimi regionalnimi in lokalnimi mladinskimi informativno-svetovalnimi centri po vsej Sloveniji. Lokalni centri razširjajo informacije v svojem lokalnem okolju in nudijo svetovanje pri izbiri pravih informacij.

Informacije se pretakajo tudi na lokalni ravni. Tako na primer L'MIT (Ljubljanska mreža info točk), ki jo je leta 1998 ustanovil Urad za mladino mesta Ljubljane, združuje neprofitne organizacije, ki delujejo na področju informiranja mladih. Je pomemben mehanizem za informiranje o mladinskem delu in priložnostih za mlade v Ljubljani.

7. TEKOČE RAZPRAVE IN RAZVOJ MLADINSKEGA DELA

Med tekočimi razpravami na področju mladinskega dela ne gre spregledati področja kakovosti mladinskega dela, v okviru katerega se je organiziral tudi Nacionalni posvet mladinskega sektorja v sodelovanju z Mladinskim svetom Slovenije, prav tako pa je bila s strani Urada RS za mladino oblikovana tudi delovna skupina za oblikovanje standardov kakovosti mladinskega dela. Zaključki razprave bodo vplivali predvsem na pripravo novega nacionalnega programa za mladino.

Prav tako je v izvajanju dolgo pričakovana raziskava Mladina 2020, ki je ena od prednostnih nalog Urada RS za mladino v letih 2019 in 2020. Na podlagi javnega naročila je bil za izvedbo raziskave izbran izvajalec Univerza v Mariboru, Filozofska fakulteta, v partnerstvu s Fakulteto za družbene vede Univerze v Ljubljani. Vsebinska področja raziskave so podobna prejšnjim raziskavam (Mladina 2000 in Mladina 2010) in se razširjajo na radikalizacijo mladih, uporabo socialnih medijev, pojav sovražnega govora in duševno zdravje mladih.

Predmet javne razprave bo kmalu postal novi Nacionalni program za mladino, saj se trenutni konča leta 2022. Prenovljena Strategija EU za mlade bo (po mnenju sogovornikov) najverjetneje vplivala na vsebino novega programa. Novi program, ki naj bi začel veljati leta 2023, bo določil prihodnje smernice za ukrepe na področju mladinskega dela. Možne spremembe Zakona o javnem interesu v mladinskem sektorju so v postopku pridobivanja prostora v medresorskem usklajevanju.

Urad RS za mladino je, skupaj z udeleženci Nacionalnega posveta mladinskega sektorja konec novembra 2017, odprl javno razpravo o (ne)pomembnosti digitalnega mladinskega dela. Nacionalni posvet mladinskega sektorja 2017 z naslovom Ali je čas za digitalno mladinsko delo? je sprožil vprašanja, povezana s hitrim tehnološkim razvojem in digitalizacijo družbe, zlasti mladih. Prav tako sta oktobra 2019 Zavod MOVIT in Urad RS za mladino organizirala 'Forum o digitalnem mladinskem delu »Kdaj, če ne zdaj?«, ki se je odvijal v Ljubljani in je bil usmerjen na trende digitalizacije in metod mladinskega dela v digitalnem okolju ali v z digitalno tehnologijo podprtem okolju. Govora je bilo tudi o digitalnem mladinskem delu in potrebah mladinskega sektorja v Sloveniji za nadaljnji razvoj na tem področju. Razprave o digitalnem oziroma pametnem mladinskem delu, ki so še posebej relevantne v trenutnih razmerah, so bile dodatno spodbujene z rezultati mnogih projektov, ki so jih (so)izvajale slovenske organizacije. Ti so ponudili mladinskim delavcem nova usposabljanja in možnost za sodelovanje in krepitev zmožnosti na tem področju mladinskega dela.

8. LITERATURA

Center za poklicno izobraževanje. (2020). Poklicni standard za Mladinskega delavca/ Mladinsko delavko; Katalog standardov strokovnih znanj in spretnosti za NPK Mladinski delavec/Mladinska delavka. Dostopno prek <http://www.nrpslo.org/poklicni-standard.aspx/33655450>

Cepin, M. (2011). Neformalno izobraževanje mladinskih voditeljev in delavcev v Sloveniji: pregled stanja in možnosti razvoja. Dostopno prek <http://www.irdo.si/skupni-cd/cdji/cd-irdo-2011/referati/plenarni-2-dan-cepin.pdf>

Cepin, M., Rupnik Suhadolnik, S., Pugelj, T., Pucelj Lukan, P., Pelosa, J., Mesojedec, T., Repnik, P. in Mrak Merhar, I. (2012). Usposabljanje mladinskih voditeljev in delavcev: strokovne podlage in priporočila za vzpostavitev sistemov usposabljanja v organizacijah. Ljubljana: Salve. Dostopno prek https://issuu.com/socialnaakademija/docs/usposabljanje_mladinskih_voditeljev_in_delavcev

Deželan, T. (2017). Vmesna evalvacija NPM. Ljubljana: Urad RS za mladino.

Deželan, T. (2020). Vmesna evalvacija NPM. Ljubljana: Urad RS za mladino.

Društvo za kulturo odnosov SPES. (b. d.). Dostopno prek <https://društvo-spes.si/>

Javni poziv za sofinanciranje programov mladinskega dela v letih 2018 in 2019. (2017). Uradni list Republike Slovenije št. 75/2017. 22. december. Dostopno prek <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2017007500024/javni-poziv-za-sofinanciranje-programov-mladinskega-dela-v-letih-2018-in-2019-st--450-24220172-ob-366717>

Javni razpis za izbor operacij za zagon socialnih podjetij in mladinskih zadrug v letih 2016–2018. (2016). Uradni list Republike Slovenije št. 39/2016. 3. junij. Dostopno prek <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2016003900002/javni-razpis-za-izbor-operacij-za-zagon-socialnih-podjetij-in-mladinskih-zadrug-v-letih-2016-2018-ob-233116>

Javni razpis »Zaposlitev na področju mladinskega dela v mladinskem sektorju«. (2017). Uradni list Republike Slovenije št. 63/2017. 10. november. Dostopno prek <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2017006300003/javni-razpis-zaposlitev-na-podrocju-mladinskega-dela-v-mladinskem-sektorju-st--54450-2201734-ob-341117>

Kuhar, M. in Razpotnik, Š. (2011). Okviri in izzivi mladinskega dela v Sloveniji. Ljubljana: Pedagoška fakulteta.

Lavrič, M., Flere, S., Tavčar Krajnc, M., Klanjšek, R., Musil, B., Naterer, A. ... Lešek, P. (2010). Mladina 2010: Končno poročilo o rezultatih raziskave. Ljubljana: Urad RS za mladino. Dostopno prek https://www.varuh-rs.si/fileadmin/user_upload/pdf/konferenca_o_participaciji_otrok_in_mladostikov_2014/slovensiki_dokumenti/Mladina_2010_Koncno_porocilo.pdf

Ministrstvo za javno upravo (2020). Katalog funkcij, delovnih mest in nazivov. Dostopno prek <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MJU/Placni-sistem/Katalog/Katalog-funkcij-delovnih-mest-in-nazivov-23-9-2020.xls>

Mlad.si. (2020). Ključna konferenca mladih. Dostopno prek <http://arhiv.mlad.si/2012/05/kljucna-konferenca-mladih/>

Mladinska mreža MaMa. (2020). Izzivi in priložnosti mladinskega dela v digitalni dobi. Dostopno prek <https://www.mreza-mama.si/izzivi-in-priloznosti-mladinskega-dela-v-digitalni-dobi/>

Mladinska mreža MaMa. (2020). MLADIM. Dostopno prek https://www.mreza-mama.si/projekt-mladim/?fbclid=IwAR1MTnGDAuVyFRREXE962UTQDf8iM4y_gQebDDu4cADPyKULF8yzyJ-Clo

Mladinska mreža MaMa. (2018). Nacionalni posvet mladinskega sektorja 2018. Dostopno prek <https://www.mreza-mama.si/nacionalni-posvet-mladinskega-sektorja-2018-2/>

Mladinska mreža MaMa. (2020). Osnove mladinskega dela. Dostopno prek <https://www.mreza-mama.si/osnove-mladinskega-dela/>

Mladinska mreža MaMa. (2020). Pametno mladinsko delo v mladinskih centrih. Dostopno prek <https://www.mreza-mama.si/pametno-mladinsko-delo-tudi-v-slovenskih-mladinskih-centrih/>

Mladinski svet Slovenije. (2019). Rastimo skupaj 2019. Dostopno prek <https://mss.si/novice/rastimo-skupaj-2019/>

Mladinski svet Slovenije. (2020). Usposabljanja za menedžerje v mladinskih organizacijah. Dostopno prek <https://mss.si/novice/usposabljanje-za-menedzerje-v-mladinskih-organizacijah-2/>

Mladinski svet Slovenije. (2020). Usposabljanje za trenerje v mladinskem delu. Dostopno prek <https://mss.si/novice/usposabljanje-za-trenerje-v-mladinskem-delu/>

Murn, K. (2010). Mladinsko delo in mladinska politika na lokalni ravni. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport, Urad Republike Slovenije za mladino. Dostopno prek https://mlad.si/uploads/analizeinraziskave/MLadinsko_delo_in_mladinska_politika_na_lokalni_ravni_MIZ%C5%A0_2011.pdf

Nacionalno informacijsko središče. (2020). Poklicni standard: Mladinski delavec/Mladinska delavka. Dostopno prek <https://www.nrpslo.org/Pregled-NPKja?data=3365-545-0-1>

Pazlar, N. (2009). Profil mladinskega delavca v Sloveniji danes in v prihodnosti (diplomsko delo). Dostopno prek <http://dk.fdv.uni-lj.si/diplomska/pdfs/pazlar-nina.pdf>

Pinosa, R. (2009). Mladinsko delo v Sloveniji od osvoboditve do osamosvojitve. Dostopno prek https://socialna-akademija.si/wp-content/uploads/04_Pinosa_Zgodovina.pdf

Pravilnik o izvajanju Zakona o javnem interesu v mladinskem sektorju. (2011). Sprejet v Državnem zboru Republike Slovenije, v veljavi od 18. junija. Dostopno prek <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=PRAV10448>

Resolucija o Nacionalnem programu visokega šolstva 2011–2020 – ReNPVŠ11-20. (2011). Sprejeta v Državnem zboru Republike Slovenije, 25. maja. Dostopno prek <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=RESO71>

Resolucija o Nacionalnem programu za mladino 2013–2022 – ReNPM13-22. (2013). Sprejeta v Državnem zboru Republike Slovenije, 24. oktobra. Dostopno prek <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=RESO93>

Safe.si (2020). Zdrava družbena omrežja. Dostopno prek <https://safe.si/gradiva/zanimiva-gradiva-drugih-avtorjev-in-institucij/zdrava-druzbena-omrezja>

Skrinar, U. (2014). Working with young people: The value of youth work in the EU. Country report: Slovenia. Brussels: Directorate-General for Education and Culture. Dostopno prek https://www.youthpolicy.org/library/wp-content/uploads/library/2014_EU_Youth_Work_Study_Country_Report_Slovenia.pdf

Socialna akademija. (2020). Bodi trener!. Dostopno prek <https://socialna-akademija.si/bodi-trener/>

Socialna akademija. (2018). Online Training of Youth Workers. Dostopno prek https://issuu.com/socialnaakademija/docs/v04_ewwyw_manual_redesigned_en

Socialna akademija. (2020). European Wide Web of Youth Work. Dostopno prek <https://socialna-akademija.si/ewwyw/>

Socialna akademija. (2020). Programiranje je igra (Meet and Code 2019). Dostopno prek <https://socialna-akademija.si/meet-and-code-2019/>

Talentiran.si. (2020). Razpisujemo usposabljanje za mladinske karierne svetovalce. Dostopno prek http://www.talentiran.si/index.php?option=com_content&view=article&id=2054:razpisujemo-usposabljanje-za-mladinske-karierne-svetovalce&catid=9&Itemid=570

Talentiran.si. (2020). Ali je čas za digitalno mladinsko delo?. Dostopno prek http://www.talentiran.si/index.php?option=com_content&view=article&id=2246:ali-je-%C4%8Das-za-digitalno-mladinsko-delo&catid=75&Itemid=178

Univerza v Ljubljani: Fakulteta za socialno delo. (2020). Metode dela z mladimi (učni načrt). Dostopno prek https://www.fsd.uni-lj.si/izobrazevanje/dodiplomski-studij/ucni_nacrti/program_1%20_stopnje/2015061208575455/

Univerza v Mariboru: Filozofska fakulteta. (2020). Predmetnik študijskega programa 1. stopnje Sociologija in interdisciplinarno družboslovje. Dostopno prek <http://www.ff.um.si/dotAsset/53864.pdf>

Univerza v Mariboru: Filozofska fakulteta. (2020). Učni načrti predmetov. Dostopno prek <http://www.ff.um.si/dotAsset/11391.pdf>

Vlada Republike Slovenije. (2015). Izvedbeni načrt Resolucije o nacionalnem programu za mladino 2013–2022 za leto 2015. Dostopno prek <https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/URSM/IZVEDBENI-NACRT-RESOLUCIJE-O-NACIONALNEM-PROGRAMU-ZA-MLADINO-2013-2022-za-leto-2015.doc>

Vlada Republike Slovenije. (2017). Izvedbeni načrt Resolucije o nacionalnem programu za mladino 2013–2022 za leti 2016 in 2017. Dostopno prek <https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/URSM/IZVEDBENI-NACRT-RESOLUCIJE-O-NACIONALNEM-PROGRAMU-ZA-MLADINO-20132022-za-leti-2016-in-2017.doc>

Vlada Republike Slovenije. (2018). Izvedbeni načrt Resolucije o nacionalnem programu za mladino 2013–2022 za leti 2018 in 2019. Dostopno prek <https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/URSM/Dokumenti/Izvedbeni-nacrt-resolucije-o-nacionalnem-programu-za-mladino-2013-2022-za-leti-2020-in-2021.pdf>

Zakon o javnem interesu v mladinskem sektorju – ZJIMS. (2010). Sprejet v Državnem zboru Republike Slovenije, v veljavi od 12. junija. Dostopno prek <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO5834>

Zakon o mladinskih svetih – ZMS. (2000). Sprejet v Državnem zboru Republike Slovenije, v veljavi od 16. avgusta. Dostopno prek <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO2614>

Zavod Nefiks. (2020). Digitalno mladinsko delo – kako postaneš upravljalca družbenih omrežij. Dostopno prek <https://app.nefiks.si/activity/1249>

Zavod za razvoj mobilnosti mladih (MOVIT). (2020). Digitalno mladinsko delo. Dostopno prek <http://www.movit.si/info-servis-eurodesk/digitalno-mladinsko-delo/>

Zavod za razvoj mobilnosti mladih (MOVIT). (2020). Izobraževanja za prijavitelje in upravičence. Dostopno prek <http://www.movit.si/erasmus-mladi-v-akciji/izobrazevanja-in-usposabljanja/>

Zavod za razvoj mobilnosti mladih (MOVIT). (2020). Kdaj, če ne zdaj?. Dostopno prek http://www.movit.si/fileadmin/movit/1MVA/Digitalno_mladinsko_delo/Vabilo_na_Forum_o_DMD_2019.pdf?fbclid=IwAR04QfoKUA AE7QVb_Aqo9Ok7BEoN0r5-rJgISFILWiMuqhTT61jyy1lZgSs

Zavod za razvoj mobilnosti mladih (MOVIT). (2020). Raziskave učinkov programa Erasmus+: Mladi v akciji 2014–2020. Dostopno prek <http://www.movit.si/erasmus-mladi-v-akciji/ucinki-programa/raziskave-ucinkov-programa/>

Zavod za ustvarjalno družbo TiPovej!. (2020). Učne značke. Dostopno prek https://www.tipovej.org/courses/courses/?tx_tipovej_offers%5Boffer%5D=25&tx_tipovej_offers%5Baction%5D=show&tx_tipovej_offers%5Bcontroller%5D=Offer&cHash=3077ca9b5044dab5b75d85bb2cb60dc5

Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov. (2020). Za zdravje mladih 1.0. (2015–2016). Dostopno prek <https://skavti.si/zzm>

Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov. (2020). Za zdravje mladih 2.0. (2017–2019). Dostopno prek <https://skavti.si/zzm2>

Zupan, B. (2018). Country Sheet on Youth Work in Slovenia. Dostopno prek https://pjp-eu.coe.int/documents/42128013/47262550/Slovenia_country_sheet_youth+work.pdf/d25d9726-e54a-0582-15ac-b042017d769f

MOVIT izvaja naloge nacionalne agencije v programih Evropske unije (EU) na področju mladine od maja 1999, ko je Slovenija vstopila v program Mladi za Evropo III., ki se je nadaljeval s programom Mladina (2000–2006), programom Mladi v akciji (2007–2013) ter Erasmus+: Mladi v akciji (2014–2020), leta 2018 pa je dobil v upravljanje tudi novi program Evropska solidarnostna enota.

V tej vlogi MOVIT upravlja posredno centralizirana sredstva proračuna EU in omogoča pridobitev podpore za različne oblike učnih mobilnosti v mladinskem delu, istočasno pa izvaja aktivnosti za splošni razvoj mladinskega dela in neformalnega učenja, še posebej pa tiste, ki s svojo obliko in vsebino prispevajo h krepitvi evropskega sodelovanja na področju mladine. Program Evropska solidarnostna enota je ta področja razširil še na druga področja in akterje, kot so organizacije, institucije in podjetja, ki izvajajo solidarnostne aktivnosti z namenom krepitve družbene kohezije, solidarnosti, demokracije in državljanstva v Evropi.

Poleg vloge nacionalne agencije MOVIT izvaja tudi dejavnost Eurodesk-a, brezplačnega infoservisa Evropske komisije, ki nudi evropske informacije za mlade. Namenjen je tako mladim samim kot tudi tistim, ki se pri svojem vsak-danjem delu srečujejo z mladimi in njihovimi vprašanji – svetovalcem, učiteljem, mladinskim delavcem, informatorjem in drugim. Po pomoč pri iskanju informacij se lahko tako vedno obrnete na Eurodesk Slovenija ali katerega izmed regionalnih Eurodesk partnerjev.

Od leta 2002 v okviru MOVIT-a deluje tudi SALTO South East Europe Resource Centre, ki z organizacijo usposabljanj, kontaktnih seminarjev in številnimi drugimi ukrepi, orodji in viri spodbuja in podpira sodelovanje s partnerji iz držav Zahodnega Balkana v okviru programov Erasmus+: Mladi v akciji in Evropska solidarnostna enota. V sodelovanju s pomembnimi akterji in ob pomoči bazena trenerjev, akrediterjev in regionalnih kontaktnih točk programa prispeva tudi k razvoju mladinskega dela in mladinske politike v regiji.

MOVIT
NACIONALNA AGENCIJA
PROGRAMOV ERASMUS+: MLADI V AKCIJI
IN EVROPSKA SOLIDARNOSTNA ENOTA
Dunajska cesta 5
SI-1000 Ljubljana

Tel: **01/430 47 47**
Splet: **www.movit.si**
E-pošta: **info@movit.si**

Publikacija je financirana s strani Evropske komisije in Urada RS za mladino. Vsebina publikacije je izključna odgovornost avtorja/avtorjev in v nobenem primeru ne odraža stališč Evropske komisije ali Urada RS za mladino. Nacionalna agencija, Urad RS za mladino in Evropska komisija niso odgovorni za kakršno koli uporabo informacij, ki jih publikacija vsebuje.

Erasmus+

Youth Wiki